והמעשר נָתוּן לוֹ לִיהוֹשֻׁעַ, הוא רבי יהושע בן חנניה, שהיה לוי, ובכך תתקיים נתינת מעשר ראשון ללוי, וּמְקוֹמוֹ – המקום שהפירות שעתיד להפריש מונחים שם עבשיו, מוּשְׁכָּר לוֹ לרבי יהושע, ובכך שיתן פרוטה לרבן גמליאל יקנה את שכירות המקום בקנין כסף, ואגב הקנין של הקרקע, יקנה גם את המעשר שהוא מטלטלין. ועוד אמר רבן גמליאל וְעִישּׁוּר אַחֵר – עשירית נוספת מן הפירות, שֶׁאֲנִי עָתִיד לָמוֹד – למדוד ולהפריש כשאבוא לביתי, הרי הוא מעשר עני, והוא נָתוּן לוֹ לְיַעֲקֹב בֶּן יוֹסֵף, הוא רבי עקיבא, שהיה גבאי של עניים, כְּדֵי שֶׁיְּזַכֶּה בּוֹ לָעֲנִיִּים, וּמְקוֹמוֹ של העישור, מוּשְׁכָּר לוֹ בקנין כסף, ויקנה את המעשר עני בקנין אגב. ומכך שהקנה דוקא את מקום המעשרות, שְׁמַע מִינַּהּ בְּעִינָן שיהיו המטלטלים צְבוּרִים בָּהּ - בקרקע, ולכן היה צריך לדקדק להקנות דוקא את מקום המעשרות, ולא הקנה קרקע במקום אחר. הגמרא דוחה: שַׁאנִי הָתָם – שונה הוא המקרה שם, שרבן גמליאל הקנה להם את המקום עצמו, כִּי הֵיכִי דְּלֹא לִיטְרְחִינְהוּ – כדי שכשיגיעו חזרה לביתם לא יצטרכו למהר ולהוציא את המעשרות המונחים במקום שאינו שלהם, לפיכך הקנה להם את מקום המעשרות, ומעתה יוכלו להניחם שם כל זמן שירצו, אבל כדי לקנות בקנין אגב, די היה בכך שיקנה להם אפילו קרקע במקום אחר.

הגמרא מביאה ראיה נוספת לספק: תָּא שְׁמַע דְּאָמַר רָבָא בַּר יִצְחָק אָמַר רַב, שְׁנֵי שְׁטָרוֹת הֵן, כלומר שני דינים שונים יש בכתיבת שטר על קניית שדה. הדין האחד, שאם אדם אמר לעדים זְכוּ בְּשָׂדֶה זוֹ לְפְלוֹנִי, כלומר, עשו בה קנין חזקה עבור פלוני, וְכִתְבוּ לוֹ אֶת הַשְּׁטָר לראיה על הקניה. אחר שעשו כן, חוֹזֵר בַּשְּׁטָר – יכול הוא להתחרט מהסכמתו לכתיבת שטר הראיה, ולא יוכלו עוד לכותבו, וְאֵינוֹ חוֹזֵר בַּשָּׂדֶה – אינו יכול להתחרט מעיקר ההקנאה, כיון שכבר החזיקו בשדה עבור אותו פלוני, וזכה בה. הדין השני, שאם אמר זכו בשדה לפלוני עַל מְנָת שֶׁתִּכְתְּבוּ לוֹ אֶת הַשְּׁטָר, דהיינו שתלה את הקנין בתנאי שיכתב עליו שטר, חוֹזֵר – יכול הוא להתחרט בֵּין בַּשְּׁטָר – שלא יקנה בשטר אלא בקנין אחר. בֵּין בַּשָּׂדֶה – וכן יכול הוא להתחרט מעיקר הנתינה, שכיון שלא נכתב השטר לא נתקיים התנאי, ועדיין לא חל הקנין.

וְרַב חִיָּיא בַּר אָבִין אָמַר רַב הוּנָא, שְׁלֹשָׁה שְׁטָרוֹת הֵן, שלושה דינים יש בכתיבת שטר על קניית שדה, תְּרֵי הָא דַּאֲמָרַן – שנים הם אלו שאמרנו, אִידָךְ – והדין הנוסף, שאִם קָדַם מוֹכֵר וְכָתַב לוֹ אֶת הַשְּׁטָר ללוקח קודם שעשו קנין על השדה בכסף או בחזקה, כְּאוֹתָהּ שֶׁשָּׁנִינוּ – כפי שלמדנו במשנה במסכת בבא בתרא (קסז:), כּוֹתְבִים שְׁטַר לְמוֹכֵר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹקֵחַ עִמּוֹ – מותר לכתוב את השטר קודם הקנין, כדי שיהיה מוכן למוסרו לקונה מיד לאחר מעשה הקנין. ואם אירע כן שנכתב השטר קודם לקנין השדה, כֵּיוָן שֶׁהֶחֱזִיק עִמּוֹ הלוקח בַּמֶּרְצֶעֶת, וקנאה בחזקה, נִקְנָה לוֹ הַשְּׁטָר בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, אגב קניית הקרקע. ומאחר שלמדנו שהקונה את השדה, נקנה לו אגב הקרקע גם השטר שנכתב עליה, שְׁמַע מִינַּהּ לֹא בְּעִינָן – שאיננו זקוקים, שהמטלטלים הנקנים אגב הקרקע יהיו צְבוּרִים בָּהּ, כפי שהשטר אינו צבור בקרקע ואף על פי כן הוא נקנה.

הגמרא מנסה לדחות את הראיה: שַׁאנִי שְׁטָר ראיה או שטר קנין על הקרקע, דְּאַפְסִירָא דְּאַרְעָא הוּא – כאפסר לבהמה שבו מוליכים אותה, כן הוא כביכול בית אחיזתה של הקרקע, ונחשב כגוף הקרקע כיון שבו מבורר ענין קנייתה, ויתכן שדוקא הוא אינו צריך להיות צבור בה, אולם שאר מטלטלים שאין להם שייכות עם הקרקע, צריכים להיות צבורים בתוכה. הגמרא מבארת שאין לדחות כן, וְהָא עֻלָּה קָתָנֵי – שהרי על הלכה זו שהשטר נקנה אגב הקרקע, אמר רב חייא בר אבין בשם רב הונא שזוֹ הִיא שֶׁשָּׁנִינוּ במשנתנו, נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת נִקְנִין עִם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת בְּכֶסֶף בְּשְׁטָר וּבַחֲזָקָה, דהיינו שרב הונא למד שהשטר נקנה אגב השדה ממשנתינו, ומכאן שאין הבדל בין שטר לשאר המטלטלין. שְׁמַע מִינַּהּ – האם יש ללמוד מזה שלֹא בְּעִינָן שהמטלטלים הנקנים אגב קרקע יהיו צְבוּרִים בָּהּ. שְׁמַע מִינַּהּ, אכן יש ללמוד כן מהברייתא.

הגמרא מבררת ספק נוסף אודות קנין אגב: אִיבַּעְיָא לְהוּ, מִי בְּעִינַן – האם צריכים אנו, בקנין אגב, שיאמר המוכר ללוקח במפורש, קנה את הקרקע וקנה את המטלטלין אֲגַב הקרקע, אוֹ לֹא נצרך הוא לכך, וקונה את המטלטלין אף ללא אמירה זו.

הגמרא מביאה ראיה לפשוט ספק זה: תָּא שְׁמַע, דְּקָתָנֵי – ששנו כָּל הָנֵי – כל אלו המשניות והברייתות והמימרות שהובאו בסוגיא הקודמת, וְלֹא קָתָנֵי – ולא שנינו בשום מקום שאמר במפורש שיקנה את המטלטלין אֲגַב הקרקע. הגמרא דוחה: וּלְמַעְמֵי דְּ – ולשיטתך, שאין צורך באמירה זו, קָנֵי' מַי קָתָנֵי – וכי שנינו בהן שאמר המוכר לקונה, 'קנה את המטלטלין', והלא אם לא אמר כן, הדבר ברור שאין הקונה זוכה במטלטלין. אֶלָּא בהכרח יש לפרש, שבכל קנין אגב אינו קונה עַד דְּאָמַר 'קְנֵי' – עד שיאמר לו במפורש 'קנה את המטלטלין', הָכָא נַמִּי – כך גם נאמר לגבי אמירת 'אגב', שאין הקנין חל, עַד דְּאָמַר אֲגַב – עד שיאמר לו במפורש 'קנה את המטלטלין אגב הקרקע', אף שאין זה מוזכר בברייתא. וְהִלְכְתָא, צְבוּרִים לֹא בְּעִינַן – שאין צריכים שיהיו המטלטלין צבורים בשדה שהם נקנים עמה, אולם לומר 'אֲגַב' ו'קְנֵי', דהיינו שיאמר במפורש 'קנה את המטלטלין אגב הקרקע', בְּעִינַן – צריכים אנו, ובלא אמירות אלו אין המטלטלים נקנים עם השדה.

ספק נוסף בהלכות קנין אגב: אִיבַּעְיָא לְהוּ – נסתפקו בני הישיבה, כאשר אדם נותן לחבירו שָׂדֶה בְּמֶכֶר וּמַטַּלְטְלִין בְּמַתָּנָה אגב השדה, מַהוּ, שיתכן שאין אגב קונה אלא אם מכר את שניהם, המטלטלין והשדה, או שנתן את שניהם במתנה, אבל אין מועיל קנין אגב אם אחד במכר והשני במתנה. תָּא שְׁמַע, מהמעשה שהובא לעיל בעמוד הקודם, שאמר רבן גמליאל עִישּׁוּר מהפירות שֶׁאֲנִי עָתִיד לָמוֹד, נָתוּן לִיהוֹשֻׁעַ וּמְקוֹמוֹ של העישור מוּשְׁכָּר לוֹ לרבי יהושע לקנות בו באגב את העישור, והרי כאן העישור פירות שהוא מטלטלין ניתן במתנה והקרקע בשכירות, ומכאן שגם באופן זה קונים בקנין אגב. שְׁמַע מִינַּהּ – אכן מוכח הדבר.

הגמרא מביאה ספק נוסף: אִיבַּעְיָא לְהוּ, המקנה שָׂדֶה לְאָדָם אֶחָד וּמַטַּלְטְלִין לְאָדָם אַחֵר, מַהוּ – האם קונה השני את המטלטלין אגב קנין השדה של הראשון, או שמא דווקא כשאדם אחד קונה את שניהם, יכול להקנות באגב. תָּא שְׁמַע – מהמעשה ברבן גמליאל שאמר עִישּׁוּר – מעשר עני שֶׁאֲנִי עָתִיד לָמוֹד, נָתוּן לַעֲקִיבָא בֶּן יוֹסֵף שהיה גבאי עניים כְּדֵי שֶׁיְּזַכֶּה בּוֹ לָעֲנִיִּים, וּמְקוֹמוֹ מוּשְׁכָּר לוֹ. הרי שאפשר להקנות את העישור לעניים ואת המקום לרבי עקיבא. הגמרא דוחה את הראיה, מַאי – מהו הפירוש של דברי רבן גמליאל 'ומקומו מוּשְׁכָּר לוֹ'. הביאור הוא, שהמקום מוּשְׁכָּר לְמַעֲשֵׂר, כלומר, שרבן גמליאל השכיר את המקום לעניים כדי שיזכו במעשר המונח בו, ונמצא שגם העישור וגם המקום נקנים לאחד. דחיה נוספת, וְאִי בָּעֵית אֵימָא שַׁאנִי רַבִּי עֲקִיבָא דְּיַד עֲנִיִּים הָוֶה – הרי הוא נחשב כיד עניים, מאחר שהוא גבאי עניים, וגם המקום וגם המעשר נקנו לרבי עקיבא, ונמצא שספק הגמרא לא הוכרע.

רבא מחדש דין בהלכות קנין אגב:

אָמַר רָבָא לֹא שָׁנוּ שנקנים מטלטלין אגב קרקע, אֶלָּא שֶׁנָּתַן ושילם הלוקח למוכר דְּמֵי כּוּלָּן – את כל דמי המטלטלין והקרקע, אֲבָל לֹא נָתַן דְּמֵי כּוּלָּן, לֹא קָנָה הלוקח מהמטלטלין אגב הקרקע, אֶלָּא כְּגֶנֶב שׁוּוִי מְעוֹתָיו בלבד. תַּנְיָא כְּוָותֵיהּ דְּרָבָא – שנינו בברייתא כדברי רבא. יָפָה כֹּחַ קנין הַכֶּסֶף מִכֹּחַ קנין הַשְּׁטָר, וְכֵן יפה כֹּחַ קנין הַשְּׁטָר מִכֹּחַ קנין הַכֶּסֶף, כלומר, שבכל אחד מהקנינים יש מעלה שאין בחבירו. יָפָה כֹּחַ הַכֶּסֶף מכח השטר, שֶׁהַכֶּסֶף פּוֹדִין בּוֹ הֶקְדֵּשׁוֹת וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, והכסף נתפס בקדושה, והקדש או המעשר שני יוצאים לחולין, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּשְּׁטָר, שאין פדיון מועיל בשטר כלל. וְיָפָה כֹּחַ הַשְּׁטָר מכח הכסף, שֶׁהַשְּׁטָר מוֹצִיא בְּבֵית יִשְׂרָאֵל, שמתגרשת על ידי גט, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּכֶסֶף שאין אשה מתגרשת בכסף. וְיָפָה כֹּחַ שְׁנֵיהֶם – כסף ושטר, מִכֹּחַ קנין חֲזָקָה וְכֵן יפה כֹּחַ קנין חֲזָקָה מִכֹּחַ שְׁנֵיהֶם. יָפָה כֹּחַ שְׁנֵיהֶם מקנין חזקה, שֶׁשְּׁנֵיהֶם קוֹנִים בְּעֶבֶד עִבְרִי, שהוא נקנה בכסף ובשטר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּחֲזָקָה, שאינו נקנה בה. וְיָפָה כֹּחַ חֲזָקָה מכח קנין כסף ושטר, שֶׁבקנין חֲזָקָה אם מָכַר לוֹ עֶשֶׂר שָׂדוֹת בְּעֶשֶׂר מְדִינוֹת, כלומר, במקומות נפרדים, כֵּיוָן שֶׁהֶחֱזִיק – שעשה קנין חזקה, בְּשָׂדֶה אַחַת מֵהֶם קָנָאם כּוּלָּם – קנה את כל השדות.

בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שכשעשה חזקה בשדה אחת, קנה בכך שדות נוספות אף שאינן סמוכות לה, כְּשֶׁנָּתַן לוֹ הקונה לְמוכר דְּמֵי כּוּלָּן - תשלום כל השדות, **אֲבָל לֹא נָתַן לוֹ דְּמֵי כּוּלָּן, לֹא קָנָה** מהשדות בחזקה זו שעשה, **אֶלָּא בְּנֶגֶד מָעוֹתָיו** – אלא רק כפי שווי הדמים ששילם. ויש ללמוד מכאן לדברי רבא, שגם קנין חזקה הנעשה בקרקע לקנות אגבה מטלטלין, שאף הם נפרדים ממנה, אין הקנין מועיל אלא רק בנגד הדמים ששילם.

וברייתא זו, **מְסַיַּיע לֵיהּ לִשְׁמוּאֵל** – מסייעת גם לשמואל, **דְּאָמַר שְׁמוּאֵל** דין זה ממש, שאם **מָכַר לוֹ עֶשֶׂר שָׂדוֹת בְּעֶשֶׂר מְדִינוֹת כֵּיוָן שֶׁהֶחֱזִיק** – עשה הקונה קנין חזקה **בְּשָׂדֶה אַחַת מֵהֶן, קָנָה אֶת כּוּלָּן** ואינו צריך לעשות בכל שדה קנין חזקה בנפרד, ודברי שמואל הן הן דברי הברייתא. **אָמַר רַב אַחָא בְּרֵיהּ דְּרַב אִיקָא תֵּדַע** שכן הוא כדברי שמואל, שקנין בחפץ אחד מועיל לחפצים אחרים, **שֶׁהֲרֵי אִילּוּ מָכַר לוֹ** המוכר לקונה **עֶשֶׂר בְּהֵמוֹת** קשורות **בְּאַפְסָר אֶחָד, וְאָמַר לֵיהּ קְנִי, מִי לֹא קָנֵי** – האם לא יקנה במסירה אחת את כל הבהמות, והוא הדין אם עשה חזקה בשדה אחת, שקונה בחזקה זו את כל השדות. הגמרא דוחה: **אָמְרִי לֵיהּ** לרב אחא בריה דרב איקא, **מִי דָּמֵי** – האם יש לדמות זה לזה, הלוא **הָתָם**, במכר עשר בהמות באפסר אחד, **אִינּוּדוֹ** – האפסר שכל הבהמות אגודות בו כאחד, **בְּיָדוֹ** הוא, ונחשב שעושה מעשה קנין בכל הבהמות, אבל **הָכָא** בעשר השדות, **אֵין אִינּוּדוֹ בְּיָדוֹ** – אין הוא אוחז בידו דבר המאגד אותן, אלא כל שדה נפרדת מחברתה, ולכן אין הם שייך מעשה הקנין שעשה בשדה זו לשדות האחרות.

אִיבָּא דְּאָמְרֵי – יש שאמרו כי רב אחא לא בא להוכיח את דברי שמואל אלא לסותרם, וכך **אָמַר רַב אַחָא בְּרֵיהּ דְּרַב אִיקָא, תֵּדַע שֶׁהֲרֵי הוּא דְּלֹא קָנֵי, וְשֶׁלּוֹ כְּדִבְרֵי שְׁמוּאֵל, שֶׁהֲרֵי אִילּוּ מָכַר לוֹ עֶשֶׂר בְּהֵמוֹת** הקשורות **בְּאַפְסָר אֶחָד וְאָמַר לוֹ בְּהֵמָה זוֹ קְנִי, מִי קָנֵי** – האם קונה זה גם את שאר הבהמות, הלא משמעות דבריו שיקנה רק את זו. ומעתה, גם בקונה עשר שדות, כיון שהחזקה נעשתה רק בשדה אחת הנבדלת מחברותיה, הרי זה כאילו ייחד לקנין את זו בלבד, ואינו קונה את השאר. הגמרא דוחה: **מִי דָּמֵי** – האם יש לדמות זה לזה, **הָתָם** בעשר בהמות שנמסרו באפסר אחד, הרי הבהמות, **גּוּפִים מְיוּחָדִים** ונבדלים זה מזה, וכשאמר לו 'קנה בהמה זו', מיעט את הבהמות האחרות. אבל **הָכָא** במוכר עשר שדות בעשר מדינות, **סָדְנָא דְּאַרְעָא חַד הוּא** – גוש הארץ ובסיסה אחד הוא, וכל השדות כגוף אחד הן, ולכן חזקה באחת נחשבת כחזקה בכולן, ואין זה כמייחד את החזקה על שדה אחת לבדה.

שנינו במשנה, 'וְזוֹקְקִים' המטלטלין **'אֶת הַנְּכָסִים וְכוּ'** שיש להם אחריות', להשבע עליהן', שאף שאין נשבעים על תביעת קרקעות, מכל מקום אם כבר נתחייב הנתבע שבועה על מטלטלים מגלגלים עליו להישבע אגב המטלטלין גם על הקרקעות:

אָמַר עוּלָּא, מַנַּיִן לְגִלְגּוּל שְׁבוּעָה מִן הַתּוֹרָה – מנין למדנו מהתורה, שאפשר להטיל על אדם שבועה, על דבר שאין בו שבועה מצד עצמו, אגב חיובו בשבועה אחרת, **שֶׁנֶּאֱמַר** בפרשת סוטה (במדבר ה כב), אחרי שהכהן מקלל ומשביע אותה שלא זינתה, **'וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן'**, ובאמירה זו היא מקבלת על עצמה את דברי הכהן, **וּתְנַן** במשנה (סוטה יח:), **עַל מַה הִיא אוֹמֶרֶת 'אָמֵן אָמֵן'**, פעמיים, **אָמֵן עַל הָאָלָה** – הקללה שאומר לה הכהן, שיתן ה' את יריכה נופלת ואת בטנה צבה, כמבואר בפסוקים, **אָמֵן עַל הַשְּׁבוּעָה** שהשביע אותה הכהן שלא זינתה, **אָמֵן** – שמקבלת את דברי הכהן **אִם** זינתה **מֵאִישׁ זֶה** שקינא לה בעלה ממנו, **אָמֵן** - שמקבלת את דבריו **אִם** זינתה **מֵאִישׁ אַחֵר**, וכן **אָמֵן שֶׁלֹּא סָטִיתִי** בהיותי **אֵרוּסָה וּבְהיותי נְשׂוּאָה, וְבהיותי שׁוֹמֶרֶת יָבָם** - אלמנה הממתינה ליבום או לחליצה מאחי בעלה אחר מות בעלה בלא בנים, **וּבהיותי כְּנוּסָה** – אחר שכנסני יבמי. אלו דברי המשנה.

הגמרא דנה בפירוש המשנה, ומבארת את הראיה מהמשנה לדין גלגול שבועה: **הַאי 'אֲרוּסָה' הֵיכִי דָּמֵי** – ארוסה זו שאמורה במשנה, במה מדובר, **אִילֵימָא** – אם נאמר **דְּקָנֵי לָהּ** – שהזוהירה שלא להתייחד עם פלוני **כְּשֶׁהִיא אֲרוּסָה, וְקָא מַשְׁכֵּי לָהּ** – ויש עדים שנסטרה, והוא מביא אותה לירושלים להשקותה **כְּשֶׁהִיא** עדיין **אֲרוּסָה**, הדבר לא יתכן, **וְהָתְנַן** – שהרי שנינו (סוטה כג:), **אֲרוּסָה וְשׁוֹמֶרֶת יָבָם**, שקינא להן הארוס או היבם ונסטרו, **לֹא שׁוֹתוֹת** - שאין מביאים אותם לירושלים להשקותן, ומכין שאין אפשרות לברר שלא זינתה חייב להוציאה בגט, **וְכשיוצאות** מבעליהן, **לֹא נוֹטְלוֹת כְּתוּבָּה**, שמאחר ונאסרה על בעלה באשמתה, שנסטרה אף שהתרה בה, ואין אפשרות להתירה על ידי שתית מי סוטה, מפסידה כתובתה. ומבארת הגמרא, **מַאי טַעְמָא** ארוסה ושומרת יבם אינן שותות, משום ש'וְאִתַּ כִּי שָׂטֵית תַּחַת אִישֵׁךְ' **אָמַר רַחֲמָנָא** – נאמר בתורה (במדבר ה ב), ודורשים מפסוק זה שהשקאת סוטה נאמרה דווקא באשה היושבת תחת בעלה, **וְלֵיכָּא** – ואין הדבר מתקיים בארוסה ושומרת יבם שאין הן נחשבות יושבות תחת איש.

הגמרא מנסה לבאר את המשנה באופן אחר: **אֶלָּא** נצטרך לומר שמדובר במשנה **דְּקָנֵי לָהּ כְּשֶׁהִיא אֲרוּסָה וְנִתְחָרְטָה כְּשֶׁהִיא אֲרוּסָה וְקָא מַשְׁכֵּי לָהּ כְּשֶׁהִיא נְשׂוּאָה** – שהתחרטה שלא תסתר עם פלוני, וכן הסטירה שהיא הייחוד, היה בעודה ארוסה, אולם הוא בא להשקותה עתה כשהיא נשואה שהיא נחשבת כבר תחת אישה. דוחה הגמרא גם ביאור זה: **מִי דָּרְכֵי לָהּ מַיָּא** – האם באופן זה יבדקו אותה המים, הלא **'וְנִקְּתָה הָאִישׁ מֵעָוֹן' אָמַר רַחֲמָנָא** (במדבר ה לא), ודורשים מפסוק זה שרק **בְּזֶמֶן שֶׁהָאִישׁ** – הבעל, **מְנוּקֶּה מֵעָוֹן**, שלא בא עליה אחר שנסטרה ונאסרה עליו בסטירה זו, אז **הַמַּיִם בּוֹדְקִים אֶת אִשְׁתּוֹ, אוּלָם אִם אֵין הָאִישׁ מְנוּקֶּה מֵעָוֹן**, שעבר ובא עליה אחר שנסטרה, **אֵין הַמַּיִם בּוֹדְקִים אֶת אִשְׁתּוֹ**, ונמצא שאין כלל אפשרות להשביע אשה על זנות שבזמן האירוסין, שכן בעודה ארוסה אינו משקה אותה, ולהשביעה בעת הנישואין על זנות שהיתה באירוסין אי אפשר, שכיון שנשאה ובא עליה אינו מנוקה מעוון ואין המים בודקים אותה. **אֶלָּא** על כרחך שבועה זו בארוסה, היא **עַל יְדֵי גִּלְגּוּל**, שמתוך שהיא נשבעת על כך שלא זינתה בנישואין, מגלגלים עליה שבועה שלא זינתה באירוסין, אף שעל האירוסין מצד עצמן לא היה מקום להשביעה. ומכאן למדנו שניתן לגלגל שבועה אגב שבועה אחרת.

הגמרא מבררת כיצד ניתן ללמוד גילגול שבועה מסוטה לקרקעות: **אַשְׁכְּחָן** – מצאנו גלגול שבועה **בְּסוֹטָה דְּאִיפּוֹרָא** – שהוא ענין של איסור, אולם גילגול שבועה **בְּמָמוֹנָא** – ענייני ממון כגון שבועה על הקרקעות שבכך דנה משנתינו, **מְנָלָן** – מהיכן למדנו בהם גלגול שבועה. **תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל**, יש ללמוד גלגול שבועה בממון **מִקַּל וָחוֹמֶר, וּמָה בְּסוֹטָה**, שהחמירו בשבועתה,